

ADIZKINATOR

Aditz-taulak mugikorraz ikas daitezke

Itzultzaileak, hiztegiak eta orain aditz-taulak. Adizkinator mugikorrerako aplikazioa sarean eskuragarri jarri dute; tresna sinplea, erraza eta azkarra. Euskara ikasketa prozesua “lagungarriago” egin dezakeen “tresna osagarria” da egilearen iritziz.

 GORKA PEÑAGARIKANO GOIKOETXEA

Nork ez ditu gogoan euskarazko aditz-aula luze eta zenbaitetan korapilatsu eta nahasgarriak. Aski ezagunak dira. Silabaz silaba, azkenean aditza osatu eta, praktika ordu askoren ondoren, aditz konplexu horiek barneratzen dira, apurka-apurka. Bada, hainbat lagunen borondatezko lanari esker, taula horiek badute alternatiba sare digitalean. Horiakin, era sinple eta azkarragoan, baita ziurragoan ere, instant batean jaso daitezke bilatzen den aditza. Aski da mugikorrari datuak ematea segundo erdian emaitza eskuratzeko: zein aditz, zein modu eta zein alditan bilatzen den galdetzen du eta, ondoren, nork-nori-nor formula gehitu behar zaio. Aditzak jokatzea ez da inoiz hain erraza eta sinplea izan.

“Ez nuke esango aditz-taulen alternatiba denik; gehiago da ordezkoa, edo gehiagarria”, adierazi du Ander Herranzek, Adizkinator aplikazio berriaren sortzaileak. Taula ezagunen “tresna osagarria” gisa erabiltzeko sortu du mugikorrerako aplikazioa, batik bat euskara ikasleei zuzenduta. Dena den, erabiltzaile potentzial nagusia euskara eskoletako ikaslea izan arren, euskal aditzaren gainean zalantzarik edo jakin-minik izan dezakeen edonor bultzatzen du erabiltzera.

Uribe Kostako AEKn da irakasle Herranz. Gaztea da, laugarren ikasturtea du aurtengoa, eta urteotan ikasgelan ikusita-

ko gabezia bati erantzunez ondu du Adizkinator aplikazioa. Izan ere, gaur egun, mugikorrek tokitxo hartua dute ikasleen mahaian: tresna bat gehiago dira ikasketa prozesuan, batik bat hiztegia kontsultatzeko. Oro har zalantzak argitzeko egokia dela uste du Herranzek, eta erabileraren alde dago, baina aditzak jokatzerakoan, mugikorra alboratu eta aurrez aipaturiko aditz-aula aski ezagun horietara jotzen zuten ikasleek. “Bazen garaia aditzen bilaketa eta ulertze lana errazteko”.

Ikasmolde zaharra, ordea, ez dute alboratzeko asmorik. Horregatik dio ez duela alternatiba sortu, baizik eta tresna gehigarria, egunero eta une oro erabili ordez, momentu zehatzetan soilik bertara jotzeko. Kezka puntu bat ere baduela adierazi du, izan ere, “tresna batek dena esan behar badigu, momentu oro, azkenean ez dugu ezer ikasiko”. Taulekin alderatuz, baina, sinpletasunean, erraztasunean eta azkartasunean gailentzen da aplikazioa; baita eraginkortasunean ere, datuak ondo ematen bazaizkio.

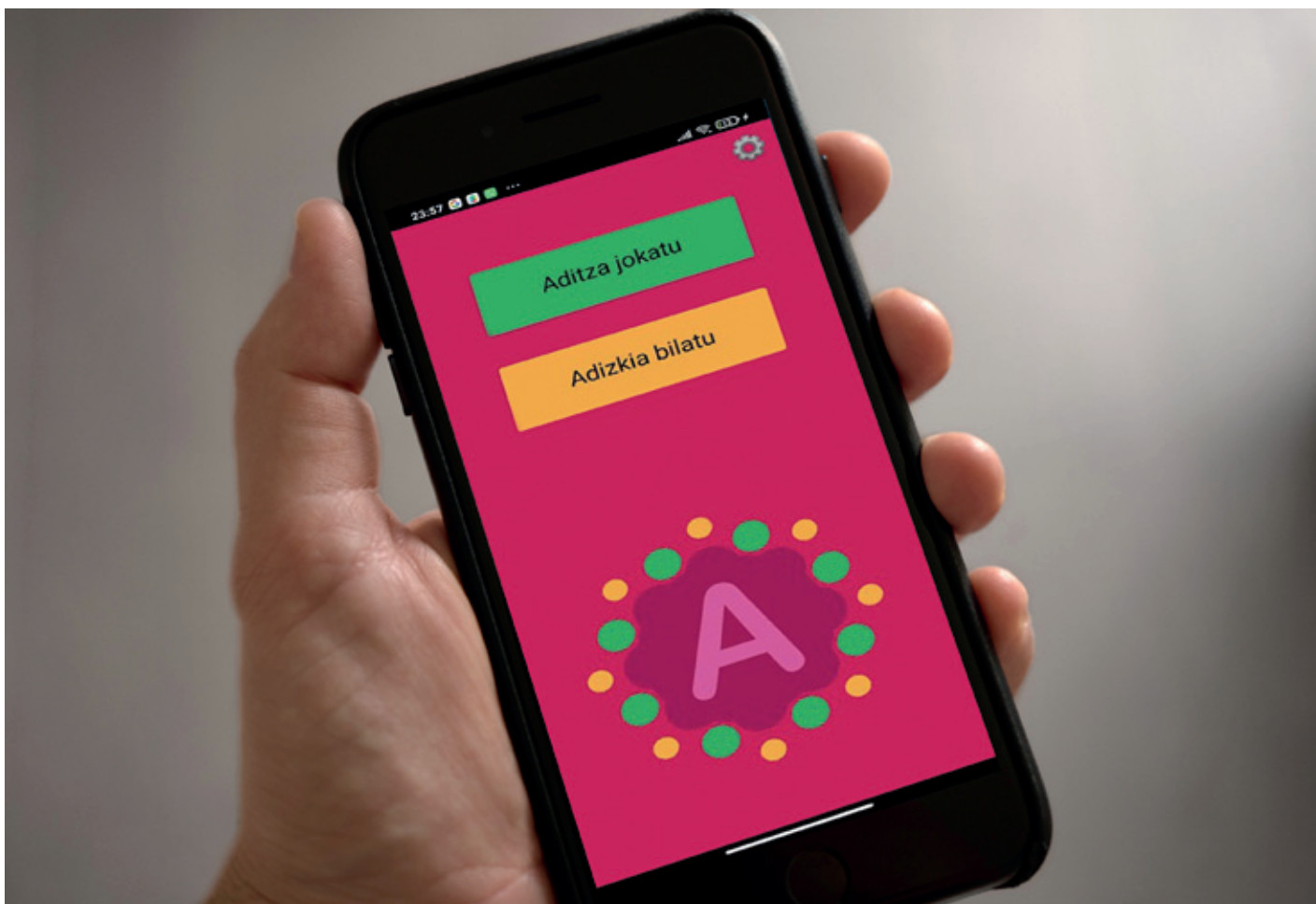
AURREKARI BI

Esker ona adierazi eta meriturik ez die kendu oinarritzat hartu dituen aurreko antzerako bi lanei. Izan ere, duela hamar urte sortu zen euskarazko aditzak jokatzeke lehen tresna digitala: Aditzak.com webgunerako bertsioa eta aplikazioa. Beste bat ere bada, Euskal Herriko Uni-

bertsitateko Euskara Institutuak sortua, Adizkitegi Automatikoa deritzona. Hiruak elkarren “osagarri” direla uste du Herranzek.

“Aditzak.com erabiltzen eta gomendatzen nuen klasean, baita EHUnen Adizkitegia ere, baina nire nahiak ez ziren guztiz asetzen”, aitortu du Herranzek. Lehena, Garikoitz Knörrrek egindakoa, oso erabiltterraza eta aproposa dela dio, baina berangotarraren ustez baditu hutsune bi: ez du ez alokutiboa ez aditz trinkoak jokatzeke aukera ematen. Azken hau behar zuen kasuan EHUK landutakora jotzen zuela dio, baina uste du ezagutza tekniko handia eskatzen zuelako ez dela hain aproposa ikasleentzat. Horregatik, bere aletxo jarri eta aplikazio bakarrean biak uztartu ditu.

Knörr jakitun da bere aplikazioan aditz trinkoen gabezia eta denbora zeraman Aditzak.com aplikazioa berri nahian. Eguneratzeak egin ditu 2011tik hona, eta baditu asmo eta erronkak aurrerago heltzeko. Baina sorburura ere jo behar da: bi aplikazioen abiapuntua ez zen izan, noski, gaur egungoa, eta Knörrrek ez zuen Herranzek bezala espresuki ikasleentzat sortu. Itzulpengintzan murgilduta zebilen Knörr aplikazioa egitea otu zitzaionean, batik bat, berak faltan botatzen zuen tresna edo baliabide bat zelako: “Nagusiki sortu nuen neronek behar nuelako, baina banekien ziur jen-

de gehiagori ere ondo etorriko zitzaiola". Zalantzak argitzeko eta ziurrak eta praktikoak izateko helburu jakina zuen: "Guztioi sortzen zaigu zalantzaren bat edo beste; nire kasuan, aditzak egiaztatze eta ziur egoteko oso praktikoa iruditzen zitzaidan".

Euskara ikasketa prozesuan, sare digitalak eskaini ditzakeen teknika berrietan, izan du bere mugarrira Aditzak.com tresnak. Huts-hutsetik sortu zuen Knörrek, oinarri-eredurik gabe, informatika ezagutza duten bere anai-arreben laguntzarekin. Valentziako Hizkuntza Eskolan 2015ean eskaini zuten lehenengoz euskara ikasteko aukera, eta hasiera batean aplikazioa ikasleekin erabiltzen ez bazuen ere, urteen poderioz ikasketa maila altuagoak txertatzen joan ahala Knörren ustez, ikasleek asko estimatzen dituzte halako tresnak.

Aurrerapen edo primizia moduko bat ere bota du. Bertsio garatuago bat prestatzen ari da: Aditzak.eus -dagoeneko ikusgai dago zirriborroa-. Funtzio berriak izango ditu: aditz trinkoak eta hitano estandarra jasoko ditu, eta intentzioa

du Euskaltzaindiak jasotako euskalkiak ere sartzeko. "Berritasun handia zatekeen, baina aitortu behar dut Adizkinator aurreratu zaigula", azaldu du irribarre batez.

IRAKASLEEN ELKARLANA

Antza, kasualitatez, Herranz aurreratu zaio Knörri eta batak eramango du besteak eramango ez duen ospea. Umorez eta graziaz diote biek, nahiz eta azpimarratzen duten sortu dituzten tresnak elkarren osagarri eta lagungarriak direla. "Proiektu honetatik ez du inork dirurik ateratzen, izan ere, helburua bakarra da: euskararen irakaskuntzarako lagungarri izatea. Beraz, ongi etorriak halako proiektuak; benetan pozgarria da", adierazi du Knörrek.

Bi irakaslek euren borondatez sortutako ikasketa-tresnen berri eman du artikuluko honek, izan ere, hala ikusita, ez dirudi kasualitatea irakasleak aritzea horretan buru-belarri. Knörren ustez, beste hainbat esparrutan bezala, benetan gabezia barnetik sumatu eta bizi arte, halako proiektuak ez dira sortzen. Azkenerako,

Ander Herranz
Adizkinator-en
sortzaileak esker ona
adierazi eta meriturik
ez die kendu oinarritzat
hartu dituen aurreko
antzerako bi lanei:
aditzak.com eta
Adizkitegi Automatikoa

biek ala biek irizten diote laguntza handia dela halako tresnez baliatzea, irakaskuntzarako zein ikaskuntzarako. Hargatik guztien eskura jartzen dituzte baliabideok, nahi duenak erabil ditzan. Dagoeneko, dakigunez, Adizkinator aplikazioa behintzat hainbat euskara eskolatan erabiltzen hasi dira. ●